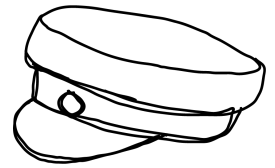

Hållbar forskning och utbildning

Forskningspropositionen ur ett studentperspektiv

Almedalen 2023

Finansiering

Forskningsfinansieringen är idag kortsiktig och osäker. Detta får konsekvenser inte bara för forskarna utan även för forskningskvaliteten. Kortsiktiga anslag gör att forskare har mindre möjlighet att planera framåt, våga ta risker, och att anställa doktorander. Otillräcklig grundfinansiering begränsar forskares möjligheter att fritt välja och formulera forskningsfrågor och metoder, vilket innebär ett otillräckligt uppmärksammat hot mot den akademiska friheten. På kort sikt måste anslagsutlysningar bli mer långsiktiga, acceptera projekt med hög risk och möjlighet till banbrytande resultat, och värdera att utbildade doktorander inkluderas som en central del av forskningsprojektets samhällsbidrag. På längre sikt bör basanslaget höjas så att det utgör minst hälften av lärosätenas totala finansiering.

Internationalisering

Som ett litet och kunskapsintensivt land är Sverige beroende av att människor med kompetens söker sig hit. Konkurrenskraftig forskning kräver en internationell miljö med internationella doktorander och forskare. De är en värdefull tillgång för svensk utbildning, utveckling och forskning, även utanför akademien. Det ligger alltså i samhällets intresse att Sverige är en attraktiv plats för forskare att vistas på. Inledningsvis behöver forskningspropositionen belysa frågan om internationalisering, och särskilt hur Sverige kan skapa attraktiva vetenskapliga miljöer. Den nya utlänningslagen medför hinder och begränsar internationella doktoranders möjlighet att stanna i Sverige. Regeringen bör i samband med forskningspropositionen även se över migrationslagstiftningen samt

säkerställa att omständliga processer vid svenska gränskontroller inte sätter stopp för internationalisering i högskolesektorn.

Ett starkt internationellt forskarsamhälle kräver också att vi främjar forskarnas mobilitet. Med detta menar vi att alla forskare, oavsett stadie i karriären, ska ha möjligheter att utvecklas utanför svenska gränser. Deltagande i internationella konferenser, att få delar av sin utbildning utomlands, och att bilda externa samarbeten är avgörande för excellent forskningen. Deltagande i sådana aktiviteter bör uppmuntras och framförallt finansieras.

Forskningsanknytning i högre utbildning

Idag tar resurstilldelningssystemet inte tillräcklig hänsyn till relationen mellan forsknings- och utbildningsanslagen. Att upprätthålla kvalitet i högre utbildning är av avgörande betydelse för studenternas liksom Sveriges framtida konkurrenskraft och innovationsförmåga. För att säkerställa att all högre utbildning är forskningsanknuten krävs att utbildningsanordnarna har adekvata forskningsanslag. För att bidra till framtida innovation och kompetensförsörjning behöver Sveriges studenter en akademisk miljö med högkvalitativ, relevant, och levande forskning. SFS anser att regeringen bör se närmare på relationen mellan anslagen samt undersöka hur flexibiliteten i användandet av dessa kan ökas i forskningspropositionen.

Högskolepedagogisk forskning

SFS anser att den kommande forskningspropositionen bör inkludera frågan om högskolepedagogisk forskning. Det är av yttersta vikt att regeringen tilldelar tillräckliga resurser för att stödja forskning inom högskolepedagogiken, och därigenom främja pedagogisk skicklighet och kvalitet i undervisningen inom högre utbildning. Det bör även övervägas om en nationell myndighet eller motsvarande funktion ska få ansvar för att stärka kunskapsutvecklingen, samt se över vilka nationella åtgärder som kan göras för att stärka högskolepedagogisk forskning.

